

Tilikauden 2021 talousarviopoikkeamien vahvistaminen

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 87

Kunnanvaltuusto on vahvistanut kokouksessaan 11.11.2020 § 77 talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2021-2023.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnan hallintosäännön 67 §:n mukaan mahdolliset talousarviomuutokset tulee, sitovuustasopäätösten niin edellyttäessä, tuoda valtuustolle hyväksyttäväksi talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa.

Valtuusto on osana talousarvion Yleisperusteluita vahvistanut sitovuustasot käyttö- ja investointitaloudelle, strategian vuositavoitteille sekä rahoituserille.

Käyttötaloudessa talousarvio on pääsääntöisesti sitova valtuustoon nähden toimialoittain toimintakate-tasolla. Tästä poikkeuksena ovat omaisuuden tuotot- ja hallinta-, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos- ja Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tulosalueiden määrärahat, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia toimintakate-tasolla. Investointiosassa sitovuustaso on määritelty hankekohtaisesti investointimäärärahojen ja rahoitusosuuksien erotuksena, kuitenkin niin, että talonrakennushankkeiden kesken voidaan lautakuntatasolla tehdä vähäisiä määrärahasiirtoja, sillä edellytyksellä, että päätetyt hankkeet toteutetaan talousarvion mukaisessa laajuudessa. Rahoituserinä sitovia valtuuston nähden ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuottojen ja -kulojen netto sekä antolainauksen ja lainakannan muutos.

Pääsääntöisesti talousarviomuutokset tuodaan valtuustolle hyväksyttäväksi viimeistään syyskuun osavuositarkastuksessa tai sitä myöhemmin loppuvuoden aikana. Joissakin tapauksissa kunnan toiminnoissa tieto lopullisesta tilinpäätöstoteumasta saadaan vasta tilikauden päättymisen jälkeen, tai niin myöhään talousarviovuoden lopulla, ettei talousarviomuutosta keritä hyväksyttämään valtuustossa. Tällöin oleelliset talousarviopoikkeamat (noin +1,0 milj. euroa = noin 0,5% kunnan koko toimintakatteeseen suhteutettuna), erityisesti määrärahaylitykset, tulee saattaa valtuustolle vahvistettavaksi ennen tilinpäätöksen käsittelyä.

Samassa yhteydessä mahdolliset merkittävät määräraha-alitukset sekä ennakoitua parempi toteuma rahoituserissä tuodaan valtuustolle tiedoksi, mikäli toiminta sinänsä on olennaisilta osin järjestetty talousarviossa ja strategian vuositavoitteissa määritellyllä tavalla. Mikäli määrärahan käyttämättä jättäminen johtaisi toiminnassa merkittäviin muutoksiin, tulisi myös määräraha-alitukset esittää valtuustolle vahvistettavaksi.

Muutosherkkiä ja vaikeasti ennakoitavia toimintoja kunnassa ovat erityisesti sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntalaskutus, jossa päättyneen tilikauden tasa-laskutus toteutetaan vasta tilikautta seuraavan vuoden tammi-helmikuussa. Myös esimerkiksi lopullisessa verotulokertymässä voi olla merkittävää vaihtelua tilinpäätösennusteeseen nähden. Näiden lisäksi korona-pandemia on synnyttänyt merkittäviä lisähaasteita tuotto-, kulu- ja rahoituserien ennustamiseen vuonna 2021.

Oleelliset talousarviopoikkeamat tilikaudella 2021

Kunnan oman toiminnan osalta toimintakate toteutui 0,8 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana.

Merkittävimmät poikkeamat olivat sosiaali- ja terveyspalvelujen toimialalla, jossa toimintakate alittui 11,5 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin sosiaali- ja terveyspalvelujen koronakustannuksiin saaduilla valtionavustuksilla, jotka pienensivät Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kuntalaskutusta. Vuoden 2021 kolmannessa osavuositarkastuksessa oli varauduttu huomattavaan kustannusten kasvuun ja lopullinen varmuus valtionavustusten maksuaikataulusta ja suuruudesta saatiin vasta vuodenvaihteessa. Nurmijärven osalta välittömiin koronakustannuksiin saatiin 13,2 milj. euroa ja asukasperusteista yleiskatteista avustusta 0,7 milj. euroa. Lisäksi erikoissairaanhoidon nettomenot alittuivat muutetusta talousarviosta 1,2 milj. euroa. HUS:n tilikauden tulos ylitti asetetun tulostavoitteen, jonka seurauksena jäsenkunnille tehtiin 57,4 milj. euron palautus. Nurmijärven osuus palautuksesta oli 1,5 milj. euroa.

Ympäristötoimiala jäi muutetun talousarvion mukaisesta positiivisesta toimintakatteesta 1,6 milj. euroa. Poikkeama selittää varsinkin omaisuuden tuottokertymän alittuminen 1,7 milj. eurolla, koska osa omakoti- ja kerrostalotonttikaupoista siirtyi vuodelle 2022. Toimintakulut toteutuivat 0,1 milj. euroa muutettua talousarviota suurempina. Valtuustoon nähden sitovista tulosalueista omaisuuden tuotot ja hallinta -tulosalueen toimintakate toteutui 1,9 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä, joka selittyy edellä mainitulla tuottokertymän alittumisella.

Investoinnit alittuivat muutetusta talousarviosta noin 10,3 milj. euroa, joista merkittävimpinä olivat maanmyyntituottojen toteutuminen 1,7 milj. euroa talousarviota suurempina ja terveyskeskuksen C osan peruskorjauksen määrärahojen alittuminen 2,1 milj. eurolla. Terveyskeskuksen peruskorjauksen kustannuksia kohdistuu huomattavasti myös vuodelle 2022. Kunnallistekniikan rakentamisen investoinnit alittuivat talousarviosta noin 2,4 milj. eurolla useammasta seuraavalle vuodelle siirtyneistä hankkeista johtuen. Nurmijärven Veden nettoinvestoinnit toteutuivat 1,0 milj. euroa talousarviota pienempinä.

Rahoituserien osalta kunnan verotulot toteutuivat noin 2,4 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Verotulojen nousu selittyy suotuisasti kehittyneellä yleisellä taloustilanteella ja sen vaikutuksella verotettavaan palkkasummaan ja valtion koronatuilla.

Poikkeamat käyttötaloudesta

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama muutettu talousarvio / tilinpäätös
Sosiaali- ja terveyspalvelut	- 128 051 675	- 136 193 453	- 124 745 314	- 11 448 139
Ympäristötoimiala	1 478 024	8 729 389	7 154 846	- 1 574 543

Poikkeamat rahoituserissä

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama muutettu talousarvio / tilinpäätös
Verotulot	201 495 000	207 985 637	210 365 829	+ 2 380 192

Poikkeamat lainakannan muutoksessa

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama muutettu talousarvio / tilinpäätös
Lainakannan muutos	25 500 000	13 000 000	10 543 896	- 2 456 103

Poikkeamat investoinneissa

	Alkuperäinen talousarvio 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Poikkeama muutettu talousarvio / tilinpäätös
Kiinteä omaisuus (netto)	- 1 000 000	-1 000 000	2 329 452	- 3 329 452
Terveyskeskuksen peruskorjaus, osa C	- 5 500 000	- 5 500 000	- 3 368 078	- 2 131 922
Kunnallistekniikan rakentaminen	- 18 289 000	- 11 829 000	- 9 414 868	- 2 414 132
Nurmijärven Vesi (netto)	- 9 130 000	- 6 253 000	- 5 247 733	- 1 005 267

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus vahvistaa edellä selostusosan taulukoissa kuvatut tilikauden 2021 talousarviopoikkeamat ja esittää ne edelleen valtuustolle vahvistettavaksi.

Valmistelija

va. talousjohtaja Erno Kontio, puh. 040 317 2071

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 27.04.2022 § 34
428/02.02.00/2022

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää vahvistaa edellä selostusosan taulukoissa kuvatut tilikauden 2021 talousarviopoikkeamat.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.